VII kadencja

SEJM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

- **Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży (nr 87)**
- **Komisji Gospodarki (nr 60)**

z dnia 19 czerwca 2013 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży (nr 87)

Komisji Gospodarki (nr 60)

19 czerwca 2013 r.

Komisja Edukacji, Nauki i Młodzieży oraz Komisja Gospodarki, obradujące wspólnie pod przewodnictwem posła **Wojciecha Jasińskiego (PiS)**, przewodniczącego Komisji Gospodarki, rozpatrzyły i zaopiniowały dla Komisji Finansów Publicznych Sprawozdania z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 r. (druk 1414) wraz z Analizą Najwyższej Izby Kontroli w zakresie:

– 1. Części budżetowej 61 – Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej
a) dochody i wydatki,
b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,
c) budżet środków europejskich;
– 2. Części budżetowej 83 – Rezerwy celowe, w zakresie pozycji 20;
– 3. Części budżetowej 64 – Główny Urząd Miar
a) dochody i wydatki,
b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,
c) budżet środków europejskich.

W posiedzeniu udział wzięli: **Sławomir Wachowicz** zastępca prezesa Urzędu Patentowego RP ze współpracownikami, **Włodzimierz Popiołek** zastępca prezesa Głównego Urzędu Miar, **Andrzej Sowiński** zastępca dyrektora Departamentu Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji Najwyższej Izby Kontroli, **Bartosz Staszewski** naczelnik Wydziału Metodyki Wdrażania Budżetu Zadaniowego w Departamencie Reformy Finansów Publicznych Ministerstwa Finansów ze współpracowniczką, **Łukasz Kaniuka** główny specjalista w Departamencie Jednostek Nadzorowanych i Podległych Ministerstwa Gospodarki ze współpracowniczką.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Anna Ornat**, **Ewa Muszyńska**, **Elżbieta Wojciechowska**, **Igor Amarowicz** i **Paweł Witecki** – z sekretariatów Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodniczący poseł Wojciech Jasiński (PiS):

Otwieram posiedzenie Komisji. W imieniu pana przewodniczącego Bramory i moim własnym otwieram wspólne posiedzenie Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży oraz Komisji Gospodarki. Porządek dzienny przewiduje rozpatrzenie i zaopiniowanie dla Komisji Finansów Publicznych Sprawozdania z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 r. – druk 1414, wraz z Analizą Najwyższej Izby Kontroli w zakresie części budżetowej 61 – Urząd Patentowy RP – witam pana prezesa Wachowicza – a także części budżetowej 83 – Rezerwy celowe w zakresie pozycji 20, referuje pan prezes. Witam wiceprezesa NIK, pana Andrzeja Sowińskiego. Koreferentem z ramienia Komisji jest pan poseł Zawadzki. Witam uprzejmie pana posła. Rozpatrzymy również i zaopiniujemy Sprawozdanie z wykonania budżetu państwa w zakresie części budżetowej 84 – Główny Urząd Miar. Referować będzie pan wiceprezes Popiołek, którego serdecznie witam, a także przedstawiciel NIK – i to już, panie dyrektorze, pan ustala, kto to będzie, oraz koreferent, czyli pan poseł Zawadzki. Wybierzemy także posła, który

będzie reprezentował stanowisko naszych Komisji w Komisji Finansów Publicznych. Mam nadzieję, że pan poseł Zawadzki podejmie się tego zadania, ale o tym jeszcze za chwilę.

Przystępujemy do realizacji punktu 1. Część budżetowa 61 – Urząd Patentowy. Proszę bardzo, panie prezesie.

Zastępca prezesa Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej Sławomir Wachowicz:

Dziękuję bardzo za udzielenie mi głosu. Szanowny panie przewodniczący, szanowne panie i szanowni panowie posłowie, szanowni państwo, dochody budżetowe Urzędu Patentowego RP zostały wykonane w wysokości 61.123 tys. zł, tj. ze wzrostem 5,4% w stosunku do wysokości określonej w ustawie budżetowej. Wykonanie tych dochodów w roku 2012, w stosunku do wykonania za rok 2011, jest wyższe o 589 tys. zł, a więc o około 1%. Dominującą pozycję w tych dochodach ogółem, w wysokości 99%, stanowiły oczywiście wpływy za zgłoszenia i ochronę wynalazków, wzorów użytkowych, znaków towarowych, wzorów przemysłowych oraz inne opłaty za świadczenia związane z ochroną. Pozostałą część, tj. 1%, stanowiły m.in. wpływy ze sprzedaży wydawnictw i usług kserograficznych. Na osiągnięte w 2012 r. dochody budżetowe w dziale 750 rozdział 75001 w wysokości 61.030 tys. zł składają się kwoty: 60.542 tys. zł – głównie za zgłoszenia i ochronę wynalazków, 313 tys. zł, to wpływy za usługi kserograficzne i komputerowe, 83 tys. zł, to wpływy z tytułu wynagrodzeń płatnika za wykonywanie zadań określonych przepisami prawa oraz wpływy dotyczące rozliczeń z lat ubiegłych. Następna pozycja – 67 tys. zł, to są wpływy ze sprzedaży oficjalnych wydawnictw Urzędu Patentowego, 24 tys. zł – to wpływy z tytułu najmu pomieszczeń i 1 tys. zł, to wpływ ze sprzedaży składników majątkowych, takich jak stare meble biurowe itd.

Przechodząc do części „Wydatki" informuję, że Urząd Patentowy wykonał plan wydatków ze środków budżetu państwa w wysokości 47.959 tys. zł, to jest w wysokości 99, 9% w stosunku do planu po zmianach. W ciągu roku budżetowego plan wydatków w stosunku do ustawy budżetowej na rok 2012 został zwiększony o kwotę 835 tys. zł z przeznaczeniem na realizację projektu iPORTA. Jest to projekt zrealizowany w wysokości 27 tys. zł. Następna pozycja, to jest sfinansowanie skutków wzrostu wynagrodzeń pracowników z grupy ekspertów Urzędu Patentowego w wysokości 198 tys. zł. Następna pozycja, to sfinansowanie nagrody jubileuszowej dla zastępcy prezesa Urzędu w wysokości 32 tys. zł. Jest też uzupełnienie wydatków na ubezpieczenie społeczne pracowników w związku z podniesieniem o 2% składki rentowej w wysokości 542 tys. zł i to najwyższa pozycja w tej kwocie 835 tys. zł, sfinansowanie dodatku służby cywilnej wraz z pochodnymi pracownikowi przewidzianemu do mianowania z dniem 1 grudnia 2012 r., zatrudnionemu w Urzędzie, w wysokości 1 tys. zł, dofinansowanie wynagrodzeń wraz z pochodnymi dla 2 pracowników bezpośrednio zaangażowanych w realizację projektu systemowego „Wsparcie efektywnego wykorzystania własności przemysłowej w innowacyjnej gospodarce", wdrażanego w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka, w wysokości 13 tys. zł. Ostatnią pozycją jest realizacja wspomnianego projektu systemowego w ramach POIG w wysokości 22 tys. zł.

W roku 2012 wydatki bieżące, czyli te niemajątkowe, zrealizowano w wysokości 47.551 tys. zł, w tym związane z przygotowaniem, obsługą i sprawowaniem przewodnictwa Polski w Radzie Unii Europejskiej w wysokości 30 tys. zł, wydatki związane ze współfinansowaniem projektu systemowego w wysokości 187 tys. zł, wydatki związane z realizacją projektu i PORTA w wysokości 23 tys. zł oraz wydatki obronne w wysokości 1 tys. zł.

Wydatki majątkowe zrealizowano w wysokości 408 tys. zł, w tym związane ze współfinansowaniem projektu POIG w wysokości 8 tys. zł. W strukturze wydatków ogółem największą pozycję, wynosząca 40.447 tys. zł, a więc 85% wszystkich wydatków ogółem i 85,7% wydatków bieżących, stanowiły m.in. wynagrodzenia wraz z pochodnymi, odpis na fundusz socjalny, wpłaty na PFRON oraz różne wydatki na rzecz osób fizycznych. Pozostałe wydatki bieżące, przede wszystkim na zakupy i usługi, wyniosły ogółem 6.804 tys. zł, tj. 14,2% wszystkich wydatków ogółem. Wydatki majątkowe wyniosły 408 tys. zł, tj. 0,8% wydatków ogółem.

Urząd Patentowy wykonał plan wydatków ze środków europejskich w wysokości 1.107 tys. zł, tj. w wysokości 94,1% w stosunku do planu po zmianach. W 2012 r. wydatki bieżące z budżetu środków europejskich zrealizowano w wysokości 1.064 tys. zł, tj. w wysokości 93,8% w stosunku do planu po zmianach, w tym wynagrodzenia osobowe wraz z pochodnymi wyniosły 136 tys. zł, natomiast wydatki majątkowe zrealizowano w wysokości 43 tys. zł, tj. w 100% w stosunku do planu po zmianach.

Przechodzę teraz do omówienia pozycji „Wynagrodzenia". Wykonane zatrudnienie w roku 2012 wynosiło 541 etatów. Przeciętne zatrudnienie w 2012 r. wyniosło 506 etatów, natomiast stan zatrudnienia na dzień 31 grudnia 2012 wyniósł 510 etatów. Średnie wynagrodzenie brutto, bez osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe, wynosiło łącznie 5554 zł, a bez nagród jubileuszowych, odpraw emerytalnych i bez dodatkowego wynagrodzenia rocznego – 5036 zł.

Następna pozycja w moim sprawozdaniu, to są „Wydatki bieżące pozapłacowe". Wydatki bieżące pozapłacowe, finansowane ze środków budżetu państwa, zostały wykonane ogółem w kwocie 6.804 tys. zł, w tym związane z prezydencją Polski w Radzie Unii Europejskiej w wysokości 16 tys. zł i związane ze współfinansowaniem projektu systemowego – w wysokości 162 tys. zł oraz na realizację projektu unijnego iPORTA w wysokości 23 tys. zł. Pozostałe wydatki bieżące zostały wykonane w kwocie 6603 tys. zł. W ramach tych środków realizowane były przede wszystkim tzw. stałe wydatki, głównie za energię elektryczną i cieplną, za usługi pocztowe i telekomunikacyjne, utrzymanie specjalistycznych baz danych, zakup literatury patentowej, konserwację maszyn, urządzeń i sprzętu komputerowego, materiały poligraficzne, licencje, papier do drukarek i sprzętu poligraficznego, materiały biurowe etc.

Następna pozycja, to jest „Obrona narodowa". Planowane wydatki w wysokości 1 tys. zł zostały wykonane w 100% i dotyczyły przede wszystkim szkoleń związanych z zadaniami obronnymi.

Następna pozycja, to „Wydatki majątkowe". Wydatki majątkowe finansowane z budżetu państwa w roku 2012 wyniosły 408 tys. zł, w tym finansowane na współfinansowanie projektu systemowego – w wysokości 8 tys. zł. W ramach tych wydatków zrealizowano zakupy z obszaru zakupów informatycznych, urządzeń biurowych oraz urządzeń pozostałych. Wydatki majątkowe związane z realizacją projektu systemowego w wysokości 43 tys. zł zostały wykonane w 100% w stosunku do planu po zmianach. W ramach tych wydatków zrealizowano zakupy informatyczne, w tym sprzęt serwerowy i licencje.

Następna pozycja, to są wydatki związane z finansowaniem i współfinansowaniem projektu systemowego – POIG w 5. Osi priorytetowej. Realizacja wydatków związanych z tym projektem wyniosła 1.302 tys. zł, tj. 94,3% ogółu wydatków w stosunku do planu po zmianach, z czego środki z budżetu państwa na współfinansowanie, stanowiące 15%, wyniosły 195 tys. zł, natomiast środki z budżetu środków europejskich na finansowanie, stanowiące 85%, wyniosły 1107 tys. zł. W roku 2012 Urząd Patentowy realizując ten projekt systemowy zorganizował m.in. kilka szkoleń, konferencji międzynarodowych, seminarium specjalistyczne oraz XXXI. Seminarium Rzeczników Patentowych Szkół Wyższych w Cedzynie, a także 7 spotkań konsultacyjno-informacyjnych, spotkania konsultacyjno-doradcze, 10. edycję konkursu na najlepszy plakat na temat własności intelektualnej, stanowiska wystawiennicze na 5. krajowych i 3. międzynarodowych imprezach targowo-wystawienniczych.

Ostatnia pozycja w moim sprawozdaniu, to są wydatki związane z przystąpieniem Urzędu Patentowego RP do projektu unijnego. Jest to wspomniany już projekt iPORTA, dotyczący realizacji działania w ramach programu ramowego na rzecz wzrostu konkurencyjności i innowacji. Realizacja wydatków związanych z projektem iPORTA wyniosła 23 tys. zł, tj. 85,2% w stosunku do planu po zmianach. Wydatki przeznaczone zostały na sfinansowanie udziału zespołu realizującego projekt i PORTA z ramienia Urzędu Patentowego w międzynarodowych spotkaniach i warsztatach, mających na celu pogłębianie współpracy i wymiany najlepszych praktyk w sieci krajowych urzędów ds. własności intelektualnej. W ramach projektu wszystkie wydatki pokrywane są ze środków prze-

kazanych przez Komisję Europejską. I to kończy moje sprawozdanie odnośnie budżetu w tej części.

Jeśli pan przewodniczący pozwoli, chciałbym jeszcze przez chwilę zatrzymać się na zagadnieniu powiększania budżetu o kwoty 835 tys. zł w roku 2012, jak również o kwotę 800 tys. zł w roku bieżącym. Te środki były przeznaczone przede wszystkim na sfinansowanie potrzeb, które skutkowały zwiększeniem liczby spraw rozpatrywanych przez ekspertów Urzędu Patentowego, przyśpieszeniem tych prac, jak również na zaspokajanie potrzeb w zakresie pozyskiwania pracowników do pracy w sektorze informatyki, bo jest to bolączka Urzędu Patentowego, sygnalizowana od wielu lat. Poziom płac, jaki Urząd może w tym przypadku zaoferować, jest absolutnie niekonkurencyjny, zarówno w stosunku do sektora prywatnego, jak i niektórych urzędów administracji rządowej. Urząd oczekiwałby również takich korekt w roku 2014 i w następnym. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Wojciech Jasiński (PiS):

Dziękuję bardzo panu prezesowi. Teraz Najwyższa Izba Kontroli – panie dyrektorze, proszę.

Zastępca dyrektora Departamentu Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji Andrzej Sowiński:

Panie przewodniczący, Wysokie Komisje, nazywam się Andrzej Sowiński, jestem wicedyrektorem Departamentu Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji Najwyższej Izby Kontroli. Pan prezes dość szczegółowo omówił wszystkie wielkości dotyczące realizacji budżetu, więc ja postaram się w swoim wystąpieniu przedstawić syntetycznie ocenę realizacji budżetu, jaka w wyniku kontroli została przez nas sformułowana, aby nie powtarzać tych wielkości liczbowych.

NIK pozytywnie oceniła wykonanie budżetu państwa w roku 2012 w części 61 – Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej. Gospodarowanie środkami budżetowymi, sporządzanie sprawozdawczości realizowane było rzetelnie, a Prezes Urzędu prawidłowo sprawowała nadzór i kontrolę nad wykonaniem budżetu. Ponieważ jesteśmy na pierwszym etapie rozpatrywania sprawozdań z wykonania budżetu, pozwolę sobie przypomnieć, że NIK stosuje trójstopniową skalę ocen: ocena pozytywna, pozytywna, mimo stwierdzonych nieprawidłowości i negatywna. W tym przypadku mamy do czynienia z najwyższą oceną. Tak, jak pan prezes powiedział, dochody zostały zrealizowane w wysokości wyższej, niż były zaplanowane w ustawie budżetowej. Nie mamy do tego żadnych uwag. NIK pozytywnie ocenia również wykonanie wydatków przez Urząd Patentowy, nie stwierdzając nieprawidłowości w zakresie celowości, rzetelności, gospodarności i legalności wydatkowania środków budżetowych. Jak pan prezes powiedział, w strukturze wydatków największą pozycję stanowiły wynagrodzenia wraz z pochodnymi. Z przyznanej kwoty rezerw celowych – 835 tys. zł, wykorzystano 829 tys. zł, tj. 99,3%. O przeznaczeniu tych środków mówił pan prezes, ja natomiast tylko powiem, że środki te zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem.

Również, jeśli chodzi o wydatki majątkowe, to tak, jak pan prezes powiedział, zostały one wydane przede wszystkim na zakupy związane z informatyzacją Urzędu i w tym zakresie nie stwierdziliśmy nieprawidłowości.

Wydatki z budżetu środków europejskich zostały wykonane w wysokości 94% budżetu po zmianach. Sfinansowano z nich projekt realizowany w ramach POIG, wszystkie wydatki objęte kontrolą związane były z zakupami towarów i usług. Wydatki te zrealizowano zgodnie z porozumieniem zawartym z Ministrem Gospodarki. Poniesiono je zgodnie z kategoriami wydatków oraz w terminach wynikających z tego porozumienia. Środki wydatkowano w okresie kwalifikowalności oraz rzetelnie udokumentowano.

NIK opiniuje również pozytywnie sprawozdawczość budżetową Urzędu. Roczne sprawozdania budżetowe ukazują prawdziwy i rzetelny obraz dochodów i wydatków, a także należności i zobowiązań w 2012 r.. Badane sprawozdania sporządzane były prawidłowo i terminowo na podstawie danych wynikających z ewidencji księgowej. NIK pozytywnie ocenia także system rachunkowości i kontroli wewnętrznej, funkcjonowanie mechanizmów kontroli zarządczej oraz systemu księgowości komputerowej, wiarygodność ksiąg

rachunkowych, poprawność formalną dowodów i zapisów księgowych oraz funkcjonowanie audytu wewnętrznego. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Wojciech Jasiński (PiS):

Dziękuję bardzo panu dyrektorowi. Proszę o zabranie głosu pana posła koreferenta. Proszę bardzo, panie pośle Zawadzki.

Poseł Ryszard Zawadzki (PO):

Dziękuję. Panie przewodniczący, Wysokie Komisje, panie prezesie, szanowni goście, jeżeli chodzi o budżet w części 61, o wykonanie budżetu Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej w roku 2012, to generalnie zacznę od stwierdzenia, że wykonanie budżetu należy ocenić pozytywnie. Dochody Urzędu wyniosły 61.120 tys. zł. Podobnie, jak w latach poprzednich, zdecydowanie największą ich część stanowiły wpływy za zgłoszenia i ochronę wynalazków, wzorów użytkowych, znaków towarowych, wzorów przemysłowych oraz inne opłaty za świadczenia związane z ochroną praw własności przemysłowej – bo aż 99%. W 2012 r. dochody budżetowe Urzędu zwiększyły się o 1% w stosunku do wykonania z 2011 r., co realnie oznacza spadek o 2,6%. Warto przypomnieć, że w kategoriach nominalnych dochody Urzędu systematycznie rosły w ostatnich 10. latach, z wyjątkiem 2009 r. Był to rok wyraźnego zwolnienia tempa wzrostu gospodarczego w naszym kraju. Od 2001 r. Urząd nieprzerwanie notuje nadwyżkę budżetowych dochodów nad wydatkami. Od 2009 r. nadwyżka ta regularnie przekracza 13.000 tys. zł. W 2012 r. wyniosła ona 13.200 tys. zł i nieco spadła w porównaniu z rokiem 2011. Spadek wynikał z szybszego wzrostu wydatków niż dochodów.

Wykonanie dochodów w 2012 r. było wyższe od wielkości zaplanowanej w ustawie budżetowej na rok 2012 o 5,4%. Warto dodać, że zbliżone wskaźniki wykonania dochodów w stosunku do planu uzyskano w latach 2009 – 2011.

Jeżeli chodzi o strukturę wydatków, to dominowały wydatki bieżące. Łącznie wydatki bieżące wyniosły 47.500 tys. zł i stanowiły 99,15% wydatków budżetowych Urzędu ogółem. Wydatki majątkowe stanowiły zaledwie 0,8% wydatków ogółem, tyle samo, co w roku 2011. Tradycyjnie największą pozycją w wydatkach Urzędu w 2012 r. były łączne wydatki na wynagrodzenia osobowe wraz z pochodnymi. Wyżej wymienione wydatki stanowiły 85% całości wydatków i 85,7% wydatków bieżących. Na tzw. pozostałe wydatki bieżące, niezwiązane z płacami przypada kwota 6.800 tys. zł.

W ciągu 2012 r. plan wydatków Urzędu Patentowego w stosunku do ustawy budżetowej na rok 2012 został zwiększony o 835 tys. zł. W stosunku do planu po zmianach wydatki zostały wykonane w 99,9%. W 2012 r. w stosunku do 2011 r. wykonanie wydatków zwiększyło się o 900 tys. zł, tj. o 1,9%. W wyrażeniu realnym oznaczało to spadek o 1,7%. Warto podkreślić, że rok 2012 by czwartym z kolei rokiem, w którym miało miejsce zmniejszenie wydatków Urzędu w ujęciu realnym. W 2012 r. średnie wynagrodzenie brutto, oprócz wynagrodzenia osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe, bez dodatkowego wynagrodzenia rocznego, ale z wynagrodzeniami osób zaangażowanych w realizację projektów systemowych, wyniosło w Urzędzie 5423 zł, co oznaczało wzrost 0,2% w stosunku do roku 2011. W porównaniu z 2011 r. wynagrodzenia w 2012 r w grupie ekspertów i aplikantów podniosły się o 0,2%, w grupie pracowników obsługi o 1,7%, a w grupie członków korpusu służby cywilnej. zmniejszyły się 0,2%.

Urząd Patentowy wykonał wydatki ze środków europejskich w wysokości 1.100 tys. zł. Wydatki te przeznaczono w całości na realizację projektu systemowego pod nazwą „Wsparcie efektywnego wykorzystania własności przemysłowej w innowacyjnej gospodarce", realizowanego w ramach programu POIG.

W ciągu 2012 r. na realizację omawianego projektu przyznano środki z rezerwy celowej w wysokości 460 tys. zł, ustalając ostatecznie plan budżetu środków europejskich po zmianach na 1180 tys. Porównanie tej ostatniej kwoty z wykonaniem oznacza, że stopień wykonania budżetu środków europejskich na 2012 r. wyniósł 94,1%. Niepełne wykonanie planu wiązało się z tym, że niektórych zakupów materiałów i usług dokonano po cenach niższych, niż planowano.

Biorąc pod uwagę opinię NIK, jak również rekomendację BAS, wnoszę o pozytywne zaopiniowanie wykonania budżetu Urzędu Patentowego za rok 2012. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Wojciech Jasiński (PiS):

Dziękuję bardzo panu posłowi. Drodzy państwo, otwieram dyskusję. Czy w jej ramach ktoś chciałby zabrać głos, zarówno, jeśli chodzi o część 61, jak i o część 83 – Rezerwy celowe? Przypominam, że rozpatrujemy je łącznie. Nie widzę zgłoszeń do dyskusji, zatem zadam sakramentalne pytanie:

Czy ktoś jest przeciwny pozytywnemu zaopiniowaniu wykonania budżetu państwa w części 61 – Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej oraz dotyczącej tego urzędu części 83 – Rezerwy celowe? Nie widzę sprzeciwu, stwierdzam, że obradujące wspólnie Komisje pozytywnie zaopiniowały wykonanie budżetu przez Urząd Patentowy RP. Dziękuję panu prezesowi, oczywiście nie wypraszam, informuję tylko, że zakończyliśmy rozpatrywanie tego punktu porządku.

Przechodzimy do rozpatrzenia części budżetowej 64 – Główny Urząd Miar. Panie prezesie, proszę uprzejmie o zreferowanie dochodów, wydatków, wynagrodzeń i budżetu środków europejskich. Proszę uprzejmie.

Zastępca prezesa Głównego Urzędu Miar Włodzimierz Popiołek:

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, Wysokie Komisje, szanowni goście, części 64 budżetu państwa, przewidziana dla Głównego Urzędu Miar, obejmuje wydatki na realizację zadań z obszaru metrologii, probiernictwa, a także na realizację zadań Prezesa GUM wynikających z ustawy o tachografach cyfrowych, czasie urzędowym, towarach paczkowanych i z nowego zadania w zakresie kas rejestrujących, wynikającego z ustawy o Podatku od Towarów i Usług. Wykonanie tego zadania zapewnia centrala GUM, jak również urzędy terenowe administracji miar i administracji probierczej.

Budżet GUM na 2012 r., czyli część 64 budżetu państwa, obejmował dochody i wydatki budżetowane na funkcjonowanie i realizację zadań. Jeśli chodzi o dochody budżetowe, to GUM uzyskiwał je za czynności metrologiczne i probiercze. Za wykonywane czynności z zakresu metrologii prawnej pobierane są opłaty zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 13 października 2004 r. w sprawie opłat za czynności urzędowe, wykonywane przez organa administracji miar i podległe im urzędy. Natomiast czynności z zakresu metrologii wzorców, metrologii stosowanej wykonywane są w ramach umów cywilno-prawnych i za te czynności pobierane są wynagrodzenia. W 2012 r. GUM zrealizował dochody w kwocie 65.703 tys. zł, co stanowiło 99,8% planu. Wykonanie dochodów kształtowało się odpowiednio: w centrali GUM w kwocie 10.007 tys. zł, tj. 109,6%, w terenowej administracji miar w kwocie 48.406 tys. zł, tj. 103,6%, w terenowej administracji probierczej w kwocie 7.290 tys. zł, tj. 72,9%, czyli łącznie, jak mówiłem na wstępie, było to 65.703 tys. zł. Od 2005 r. w GUM można zaobserwować obniżenie poziomu wykonywanych dochodów. Czynnikami hamującymi wzrost dochodów administracji miar są: znaczne zmniejszenie liczby przyrządów pomiarowych, zgłaszanych do kontroli metrologicznej, głównie z powodu ograniczenia działalności przez podmioty gospodarcze, następnie wprowadzenie na rynek przyrządów pomiarowych uprzednio poddanych ocenie zgodności w kraju producenta, w wielu przypadkach – poza Polską, cykliczność wydawanych decyzji – od 1 roku do 4 lat oraz coraz częstsze wykonywanie czynności metrologicznych przez podmioty upoważnione przez Prezesa GUM do wykonywania tych czynności. Kolejnym czynnikiem jest brak waloryzacji cennika od 2004 r.

Spadek dochodów w administracji probierczej ma źródło, uwarunkowania, wynikające po pierwsze, z ustawy z 1 kwietnia 2011 r. – Prawo probiercze, która zmieniła sposób określania progu masy wyrobów podlegających obowiązkowi badania i cechowania. W poprzednio obowiązujących przepisach próg masy określano na podstawie masy całego wyrobu, a po wejściu w życie nowej ustawy – na podstawie masy części wykonanych ze stopu metalu szlachetnego. Zwiększyło to liczbę wyrobów zwalnianych z obowiązku badania i cechowania i spowodowało sytuację, w której do obrotu trafiło około 20% więcej wyrobów o masie poniżej progu, który decyduje o tym obowiązku, a to jest 1 g – dla złota i platyny i 5 g – dla srebra. Wyroby te nie były zgłaszane do urzędów probierczych, co pogłębiło spadek dochodów.

Kolejne czynniki spadku dochodów, to kryzys ekonomiczny w branży jubilerskiej oraz zmiany ustawowe, które przyczyniły się też do zmniejszenia masy produkowanych

wyrobów. W przypadku biżuterii z metali szlachetnych masa jest głównym wyznacznikiem cen rynkowych, jak również podstawowym czynnikiem decydującym o wysokości dochodów urzędów probierczych, bowiem opłaty za badanie i oznaczanie wyrobów obliczane są od masy wyrobów. Dodatkowo do spadku dochodów przyczynił się coraz większy napływ wyrobów oznaczony cechami probierczymi innych krajów UE, uznawanymi na terenie Polski oraz wyrobów oznaczanych cechami Konwencji o kontroli i cechowaniu wyrobów z metali szlachetnych, co systematycznie zmniejszało liczbę wyrobów badanych i cechowanych w polskich urzędach. Szacuje się, że obniżyło to dochody o około 5% w skali kraju.

Wydatki budżetowe. Zrealizowane wydatki części 64 – GUM za rok 2012 wyniosły 127.180 tys. zł. Kwota wydatków została przeznaczona na finansowanie następujących zadań: centrali GUM w kwocie 35.406 tys. zł, terenowej administracji miar w kwocie 80.435 tys. zł, terenowej administracji probierczej w kwocie 11.267 tys. zł. Struktura wykonanych wydatków była następująca: wydatki jednostek terenowych stanowiły kwotę 91.702 tys. zł, tj. 72,1% ogółu wydatków, w tym wydatki jednostek terenowych administracji miar – 80.435 tys. zł, co stanowi 63,3% ogółu wydatków, wydatki jednostek administracji probierczej 11.267 tys. zł, co stanowi 8,8% ogółu wydatków i wydatki GUM – centrali, które wyniosły 35.406 tys. zł, co stanowi 27,95% ogółu wydatków.

Podział wydatków bieżących i majątkowych obejmuje wydatki bieżące ogółem – 120.472 tys. zł, co stanowi 94,8%, a w tym wynagrodzenia i pochodne – 98.122 tys. zł, co stanowi 77,2% ogólnych wydatków, a także wydatki majątkowe na kwotę 6.636 tys. zł, co stanowi 5,2% ogółu wydatków. Mając na uwadze rangę zadań stojących przed polską metrologią i zdając sobie sprawę z istniejących trudności w ich realizacji, od kilku lat intensyfikowane są w GUM systematyczne działania na rzecz optymalizacji wykorzystania środków i podniesienia na wyższy poziom wykonywanych zadań w ramach posiadanych możliwości finansowych. W związku z powyższym, w 2012 r., podobnie, jak w roku poprzednim, ze względu na utrzymujący się od wielu lat brak możliwości uzyskania dodatkowych środków na wydatki inwestycyjne, podjęto decyzję o konieczności zasilania wydatków majątkowych drogą oszczędności w wydatkach bieżących. Wydatki majątkowe przeznaczono w znacznej części na zakup stanowisk pomiarowych oraz ich budowę i rozbudowę, zakup aparatury kontrolno-pomiarowej, zakup urządzeń technicznych. Staranna alokacja środków umożliwia stały wzrost inwestycji, mimo prawie niezmiennego limitu wydatków ogółem. Środki europejskie. W 2012 r. GUM korzystał ze środków UE w ramach VII Programu Ramowego UE, a właściwie w ramach szczególnej jego mutacji, tj. Europejskiego Programu Badawczo-Rozwojowego w Dziedzinie Metrologii, w programach zakontraktowanych w ubiegłym roku, określonych akronimem EMINDA i METEOMET, finansowanych przy udziale środków pochodzących z budżetu UE, mieszczących się w kategorii tzw. innych środków, o których mowa w art. 5 ust.3 pkt 6 ustawy o finansach publicznych. Programy te są realizowane przez okres 3 lat, a kwoty środków finansowanych przez UE w obu programach w tym okresie wynosiły 60 tys. euro. W 2012 r. w ramach otrzymanych środków GUM zrealizował wydatki w kwocie 98 tys. zł. Należy nadmienić, że administracja miar i probiercza wykonują jedno z ważniejszych zadań państwa, którym jest zapewnienie jednolitości miar i wymaganej dokładności pomiaru w Rzeczypospolitej Polskiej w powiązaniu z międzynarodowym systemem miar oraz ochroną obywateli w zakresie miar i zapewnienia bezpieczeństwa obrotu wyrobami z metali szlachetnych oraz zapewnienia ochrony interesów fiskalnych państwa. Cel ten znajduje konkretny wymiar w funkcjonującej gospodarce – transakcje handlowe realizowane są z wykorzystaniem przyrządów pomiarowych, których rzetelność i dokładność mają bezpośredni wpływ na wysokość dochodów państwa z tytułu naliczonych podatków, a także na ochronę interesów konsumentów.

Zatrudnienie i wynagrodzenia. Przeciętne zatrudnienie w 2012 r. w części 64 wyniosło 1615 etatów. Oznacza to zmniejszenie o 18 etatów w porównaniu do 2011 r. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie wynikające ze stosunku pracy, bez dodatkowego wynagrodzenia rocznego, wyniosło w 2012 r. w administracji miar i w administracji probierczej 4009 zł i kształtowało się na poziomie 2011 r. Biorąc pod uwagę potrzebę realizacji zadań o unikalnych i wąskich kompetencjach oferowane wynagrodzenie jest mało konkurencyjne.

Dziękując za uwagę pragnę dodać, że szczegółowe informacje dotyczące realizacji budżetu GUM na rok 2012 zawarte są w Informacji przekazanej Wysokiej Izbie. Dziękuję za uwagę.

Przewodniczący poseł Wojciech Jasiński (PiS):

Dziękuję bardzo. Proszę teraz o zabranie głosu pana dyrektora Sowińskiego.

Zastępca dyrektora departamentu NIK Andrzej Sowiński:

Szanowny panie przewodniczący, Wysokie Komisje, podobnie, jak w przypadku Urzędu Patentowego, NIK pozytywnie oceniła wykonanie w 2012 r. budżetu państwa w części 64 – Główny Urząd Miar. Na ocenę ogólną złożyły się: pozytywna opinia o sprawozdawczości oraz pozytywne oceny dotyczące realizacji wydatków budżetu krajowego oraz budżetu środków europejskich, ksiąg rachunkowych i nadzoru dysponenta nad gospodarką finansową w części 64. Środki z budżetu państwa zostały wykorzystane zgodne z obowiązującymi przepisami, przeznaczeniem oraz planem finansowym. Wydatki GUM były uzasadnione z punktu widzenia realizowanych zadań i zostały wykorzystane na finansowanie kosztów funkcjonowania Urzędu.

Tak, jak pan prezes powiedział, plan dochodów został wykonany w zasadzie w całości. Jeśli chodzi o wydatki, to NIK pozytywnie ocenia rzetelność planowania oraz legalność, celowość i gospodarność wydatkowania środków budżetowych. Wykonanie wydatków wyniosło prawie 100% i było podobne do realizacji wydatków w roku ubiegłym. W strukturze rodzajowej dominowały wydatki bieżące, a wśród nich zdecydowana większość dotyczyła wydatków na wynagrodzenia. Wydatki majątkowe wyniosły 6.600 tys. zł. Efektem rzeczowym tych wydatków był głównie zakup aparatury badawczej i kontrolno-pomiarowej, służącej zwiększeniu jej niezawodności i ciągłości pracy systemów pomiarowych. NIK nie zgłasza uwag do celowości zakupów, przestrzegania ustawy – Prawo zamówień publicznych, terminowości zapłaty za dostarczone towary i usługi, zabezpieczenia środków finansowych na te zakupy, celowości planowania środków na wydatki bieżące, ani do stosowanych procedur w zakresie finansowania jednostek podległych.

Z przyznanych rezerw celowych w kwocie 105 tys. zł wykorzystano prawie 101 tys. zł, czyli 96%. W wyniku badania ustalono, że zwiększenia te wynikały z potrzeb jednostki i przeznaczone zostały na realizację celów statutowych jednostki.

NIK pozytywnie ocenia również planowanie i wykonanie wydatków w zakresie współfinansowania projektów z udziałem środków europejskich. Wydatki te wyniosły 98 tys. zł, przy czym nie były one zaplanowane w ustawie budżetowej, lecz zostały uruchomione ze środków rezerwy budżetowej.

NIK wydaje również pozytywną opinię odnośnie rzetelności sprawozdawczości budżetowej. Badane sprawozdania zostały sporządzone terminowo i prawidłowo, na podstawie danych wynikających z ewiednecji księgowej i przekazują prawdziwy i rzetelny obraz dochodów, wydatków, a także należności i zobowiązań.

Izba pozytywnie ocenia także wiarygodność ksiąg rachunkowych, poprawność formalną dowodów i zapisów księgowych, skuteczność funkcjonowania systemu rachunkowości i księgowości komputerowej, a także mechanizmów kontroli zarządczej wewnętrznej. Prezes GUM prawidłowo sprawowała nadzór i kontrolę nad wykonaniem budżetu państwa w części 64. Działania te realizowane były m.in. poprzez okresowe analizy pobierania dochodów i realizowania wydatków, kontrolę prowadzenia rachunkowości, przestrzegania procedur kontroli finansowej, administrowania nieruchomościami i majątkiem, realizację przepisów dotyczących zamówień publicznych i o służbie cywilnej. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Wojciech Jasiński (PiS):

Dziękuję bardzo panu dyrektorowi. Proszę teraz pana posła koreferenta. Panie pośle, proszę bardzo.

Poseł Ryszard Zawadzki (PO):

Panie przewodniczący, Wysokie Komisje, panie prezesie, szanowni goście, już w pierwszym zdaniu wykonanie budżetu GUM w części 64 za rok 2012 chciałbym zarekomendować, jako pozytywne. Dochody GUM wyniosły 65.700 tys. zł. Zrealizowano je w 99,8%

w stosunku do planowanej wysokości. W porównaniu z 2011 r. dochody te zmniejszyły się o 4,8%. Tendencja do ich spadku występuje od 2005 r. i wynika z przyczyn obiektywnych, niezależnych od tej instytucji. W 2012 r. wystąpiło w szczególności niewykonanie planu dochodów uzyskiwanych za czynności probiercze, do czego przyczynił się m.in. większy napływ wyrobów oznaczony cechami probierczymi innych krajów UE, jak słyszeliśmy, uznawanymi na terenie Polski, oraz kryzys w branży jubilerskiej.

Ocenia się, iż spadek dochodów byłby zapewne mniejszy, gdyby w ostatnich latach opłaty urzędowe za czynności administracji miar były podwyższane przynajmniej o wskaźnik inflacji. Wysokość tych opłat nie zmieniła się od 2004 r.

W 2012 r. wydatki budżetowe GUM zwiększyły się zaledwie o 0,1%. Biorąc pod uwagę inflację, oznacza to, że zmniejszyły się o 3,4% i wynosiły 127.100 tys. zł. Tradycyjnie wydatki GUM są zdominowane przez wydatki bieżące. W 2012 r. stanowiły one 94,8% wydatków ogółem Urzędu. Wśród wydatków bieżących odnotowano minimalne zwiększenie wydatków na wynagrodzenia wraz z pochodnymi. Zdecydował o tym 2% wzrost składki rentowej oraz wyraźny regres pozostałych pozapłacowych wydatków bieżących. W strukturze wydatków GUM trzeci raz z rzędu nastąpił wzrost udziału wydatków majątkowych, kosztem zmniejszenia wydatków bieżących. Było to możliwe przede wszystkim dlatego, że zaoszczędzono środki w wydatkach bieżących i przeznaczono je, za zgodą Ministra Finansów, na wydatki inwestycyjne. Wśród wydatków bieżących zanotowano minimalny wzrost wydatków na wynagrodzenia wraz z pochodnymi – 0,8%. Warto wyjaśnić, że zwiększenie wydatków było spowodowane 2% wzrostem składki. Natomiast same wydatki na wynagrodzenia obniżyły się o 0,8% w porównaniu z rokiem 2012. Przeciętne wynagrodzenie miesięczne, bez dodatkowego wynagrodzenia rocznego, wyniosło w 2011 r. 4009 zł, tj. zaledwie o 0,1% więcej, niż w roku 2012. W centrali nastąpił wzrost wynagrodzeń o 3,5%, natomiast w jednostkach terenowych spadek o 0,8%. W rezultacie zwiększyła się różnica między średnim wynagrodzeniem w centrali a średnim wynagrodzeniem w jednostkach terenowych. O ile w 2011 r. średnie wynagrodzenie miesięczne w centrali było wyższe o 23,9% o tyle w 2012 r. – o 29,3%. W 2012 r. GUM w nieznacznym zakresie korzystał z budżetu środków UE. Chodzi tu o udział w 2 projektach realizowanych w ramach VII Programu Ramowego UE. Projekty te są realizowane przez okres 3 lat, a kwota środków pochodzących z UE w obu projektach w tym okresie wynosi 60 tys. euro. W 2012 r. w ramach otrzymanych środków z powyższych dwóch projektów GUM zrealizował wydatki w kwocie 98 tys. zł.

Konkludując, budżet na rok 2012 był trudny. Zauważam, że jego wykonanie w takich warunkach nastąpiło z naprawdę optymalnym zabezpieczeniem ciągłości działania Urzędu, a wręcz z poprawieniem bazy materialnej, służącej wykonywaniu tych zadań.

Biorąc pod uwagę również pozytywną opinię NIK, rekomenduję Komisjom pozytywne zaopiniowanie wykonania budżetu państwa w części budżetowej 64 – Główny Urząd Miar. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Wojciech Jasiński (PiS):

Dziękuję bardzo panu posłowi. Otwieram dyskusję. Czy ktoś z państwa posłów chciałby zabrać głos w przedmiocie obrad? Nie widzę zgłoszeń. Dziękuję, zamykam dyskusję.

Szanowni państwo, czy są sprzeciwy wobec pozytywnej opinii dotyczącej wykonania budżetu państwa w części budżetowej 64 – GUM? Nie słyszę sprzeciwów.

Stwierdzam, że obradujące wspólnie Komisje pozytywnie zaopiniowały dla Komisji Finansów Publicznych Sprawozdanie z wykonania budżetu państwa w roku 2012 w części budżetowej 64 – Główny Urząd Miar.

Szanowni państwo, tak, jak mówiłem na początku, proponuję, aby naszym reprezentantem, który przedstawi obie opinie Komisji Finansów Publicznych, był pan poseł Zawadzki. Czy pan poseł się zgadza?

Poseł Ryszard Zawadzki (PO):

Tak, panie przewodniczący, wyrażam zgodę.

Przewodniczący poseł Wojciech Jasiński (PiS):

Dziękuję panu uprzejmie. Czy są jakieś inne propozycje? Czy ktoś oponuje przeciwko tej propozycji? Nie słyszę sprzeciwu. W związku z tym stwierdzam, że Komisje ustaliły, że nasze opinie przedstawi pan poseł Zawadzki.

Szanowni państwo, wobec wyczerpania porządku dziennego zamykam posiedzenie. Dziękuję wszystkim gościom, dziękuję panom posłom, szczególnie dziękuję panu posłowi koreferentowi, który z nas wszystkich wykonał największą pracę. Dziękuję Sekretariatom. Dziękuję bardzo.